

מתכון בטוח להרס הרפואה

הר"י לא תשלים עם הפקדת המועצה המדעית בידי גוף פוליטי ■ כשמנהלי בתי חולים יחוו מאוימים, ומנהלי מחלקות לא יוכלו לקבוע מי יהיו המתמחים שלהם, תידרדר מערכת הבריאות במהרה

ניסיונם של סגן שר הבריאות, ח"כ יעקב ליצמן, ונערי האוצר להעי" ביר לידי משרד הבריאות את פעילות המועצה המדעית מהווה צעד חסר תקדים בחומ"רתו. הרופאים לא יוכלו לעמוד מנגד נוכח תהליך כה בוטה של פוליטיזציה של הכשרת המומ"חים, שיוביל לדרדר רמת הרפואה והטיפול בחולים.

העברת המועצה המדעית מידי הרופאים אל משרד הבריאות היא מתכון בטוח להרס הרפואה כפי שאנחנו מכירים אותה. ספק אם מי מנערי האוצר החתומים על רעיון העיוועים הזה, היה רוצה שילדו יטופל מחר על ידי רופא, שתואר המומחה שלו הוענק בחסות ועדה שמונתה על ידי מפתח פוליטי. העברת המועצה אל הדרג הפוליטי - אל פקידים המתנהלים במסגרות תקציב שנתיות וקדנציה של שלוש או ארבע שנים - תוביל בהכרח לקבלת החלטות על-פי שיקולים לטווח קצר.

הלקה העולמי

עקרון עצמאות הפרופסיה נהוג ומוכר בכל מדינות המערב מימים ימימה. גם אצלנו נטועים שורשי המועצה המדעית של ההסתדרות הרפואית בישראל עוד בעידן

המנדט הבריטי. בשל חשיבות הנושא ומורכבותו נדרש לכך המחוקק ופרסם ב-1973 תקנות, אשר מיסדו את העיקרון שלפיו יתנהל הפיקוח המקצועי והאקדמי במתכונת אוטונומית, במסגרת המועצה המדעית - בעוד הסמכות המאשרת, בהיבט המנהלתי

השלטון, כמקצוע המושתת על אמת מדעית, ולא על תפיסות פוליטיות או אמונות דתיות. הביטוי המוחשי ביותר לחירות המדעית-רפואית ולעצמאות הרפואה הוא הזכות להסדרה עצמית: פיקוח מלא של רופאים על תהליכי ההכשרה וההשתלמות

הכתובת על הקיר. על ראש הממשלה, המחזיק בתיק הבריאות, למנוע מהלך מסוכן זה של העברת המועצה המדעית למשרד הבריאות. נתניהו חייב לדעת, כי הר"י לא תעצור ולא תיסוג: הרופאים מוכנים ללכת למאבק ללא פשרות

ממשלתי שלה, נמסרה למשרד הבריאות. גם במדינות המפותחות בעולם, הסמכות להכשרת הרופאים נמצאת בידי הפרופסיה ומנותקת מהממשל. לעומת זאת, באותן מדינות שבהן שולטת המדינה בתהליך - הרפואה מפגרת. לא לחינם, התפתחה הרפואה המערבית המודרנית בנפרד ממנגונוני

של דורות חדשים של עמיתיהם. העברת המועצה המדעית אל משרד הבריאות מעוררת חשש לניגוד עניינים בסיסי, הנובע ממצב שבו מי שמפעיל בתי חולים, ומתקצב את קופות החולים - שולט גם במתמחים ובתהליכי ההכשרה שלהם. במשחק הכובעים הכפול העתיד להתפתח כאן, יעמוד משרד הבריאות בפני פיתוי מתמיד

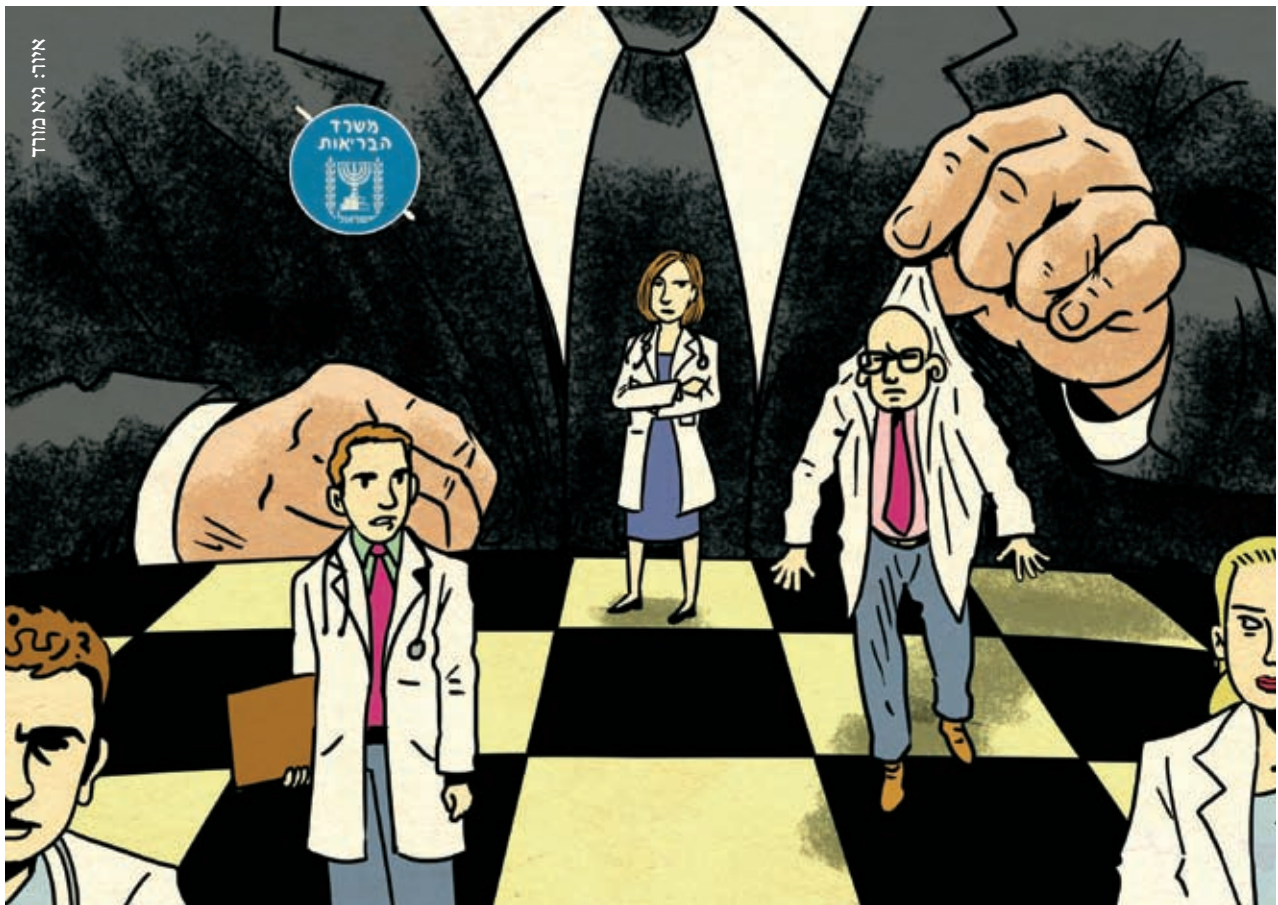
לקצר את ההתמחות ולהוריד את רמת הבחינות - כדי לפתור באורח מלאכותי ומסוכן בעיות אמיתיות ומצוקות מערכתיות. אוי לאיכות הרפואה, אם הסגידה לשקל תחליף את שבועת הרופא.

הקרב על המועצה המדעית אינו אלא סיבוב נוסף בניסיונו המתמיד של האוצר להקטין את ההוצאות ולצמצם את ההשקעה בבריאות. אל מול אנשי האוצר, המאמינים כי באמצעות סירוס המועצה המדעית אפשר יהיה לחסוך בתקציב - הבינה הצמרת המקצועית של משרד הבריאות לדורותיה את התמונה לאשורה, והתנגדה בתוקף לרעיון.

ההסתדרות הרפואית לא תוכל להשלים עם הפקדת המערכת המקצועית בידי גוף פוליטי, המאופיין על-פי מהותו בחשיבה קצרת טווח. במצב שבו מנהלי בתי חולים יחוו מאוימים, ומנהלי מחלקות לא יוכלו לקבוע מי יהיו המתמחים שלהם, תידרדר מערכת הבריאות במהרה.

הזדמנות למינויים

קל להבין מדוע לוטש סגן שר הבריאות עיניים אל המועצה המדעית. העברת המועצה למשרד הבריאות תפתח בפניו שלל תפקידי פיתוי למקורבים. אלא שזמן

איור: גיא מורד

ספק אם מי מנערי האוצר החתומים על רעיון העיוועים הזה, היה רוצה שילדו יטופל מחר על-ידי רופא, שתואר המומחה שלו הוענק בחסות ועדה שמונתה על-פי מפתח פוליטי

ההסתדרות הרפואית בישראל מנהלת בעצם ימים אלה את אחד הקרבות החשובים ביותר שלה. הכתובת על הקיר. על ראש הממשלה, בנימין נתניהו, המחזיק בתיק הבריאות, למנוע מהלך מסוכן זה. נתניהו חייב לדעת, כי הר"י לא תעצור ולא תיסוג: הרו"י פאים מוכנים ללכת למאבק ללא פשרות. התוצאה האפשרית היחידה מבחינתנו היא המשך עבודת המועצה המדעית, במתכונתה העצמאית.

בחשיבות הנושא, הבהירה הר"י כי תפעל בכל הכלים העומדים לרשותה, עד כדי נקיטת צעדים ארגוניים. חשוב להדגיש שלא מדובר במאבק "יוניוניסטי" על שכר: הרופאים הפועלים במסגרת המועצה המדעית אינם מקבלים שכר בגין העבודה הזאת: ההש"תתפות בדיוני המועצה, כתיבת השאלות לבחינות וכן הפעילות במסגרת ועדות המועצה נעשות כולן בהתנדבות. מבחינת הרופאים – זהו חלק ממחויבותם למקצוע.

הרופאים וברמת הרפואה שממנה ייחנה כל אזרח. במאבקו לערער ולהחליש את ההסתדרות הרפואית, ליצמן אינו בוחל בדבר. לא משנה לו כלל שהמועצה היא מפעל אדיר ומפואר, עתיר שבחים, שלו אחראים מאות רופאים שהתנדבו להכשיר את דור המומחים הבא. מבחינתה של הר"י, אין מדובר כאן במאבק על שכר – אלא על עצם הרמה והמעמד של מקצוע הרפואה בישראל. מתוך ההכרה

רב אחרי שליצמן כבר יעבור לתפקידו הבא, ייוותרו הרופאים אל מול עיי החורבות שהוא מתעקש להשאיר מאחוריו.

בניסיון לטייח את מחדלי משרד הבריאות נוכח המחסור ההולך ומחמיר ברופאים, שעליו מתריעה הר"י זה שנים, מנסה סגן השר ליצמן להסיט את האש אל עבר המועצה המדעית. בניגוד לכל שרי הבריאות שקדמו לו, רואה סגן השר ליצמן במועצה המדעית מכשיר שליטה, לא רק במערכת אלא גם בכל אחד מהרופאים העובדים בה. ח"כ ליצמן משוו"כנע, כי באמצעות המועצה יוכל לקדם את המטרות הפוליטיות הסקטוריאליים שלו – בשעה שהאגינדה האישית שלו מאיימת לפגוע במועצה המדעית, ברמת